

Novel·la

Cròniques de l'ultrason

■ **Xavier Pla**

Com en aquells versos inoblidables de Blai Bonet, "Em dol tot, fins la camisa, / a damunt el pit cremat", hi ha molt dolor, molta incomunicació i moltes nafres a la novel·la *Camisa de foc*, que Anna Carreras (Barcelona, 1977) acaba de publicar. Aquest llibre breu, intens i torbador no és una novel·la convencional, és una narració obsessiva i neguitosa d'una nova veu que es presenta ja molt construïda, amb la contundència necessària per arribar a molestar el lector obligant-lo a recórrer els camins caòtics de la ment. És un llibre que té lectures i significacions múltiples, que es desplega a través d'una narrativitat onírica i delirant de gran bellesa, amb uns diàlegs enigmàtics que semblen provenir d'algun racó de l'ultrason, amb una prosa poètica que bull, crepita i s'inflama contínuament, convertint el llibre en una veritable bomba de rellotgeria metafòrica.

Carreras reactualitza un dels mites de la modernitat o, més concretament, de la consciència moderna des de la publicació de *Frankenstein* el 1818: la construcció de la identitat i la interrogació sobre els valors de la ciència. Planteja, de fet, el dilema de si la poesia pot arribar a ser més útil que la consciència científica per entendre el fenomen de la natura i de la conducta humana. Per això, la frase de Claude Bernard amb què s'obre el llibre és enormement significativa: "Arribarà el dia en què fisiòlegs, poetes i filòsofs parlaran tots el mateix idioma".

La novel·la explica la dolorosa baixada als inferns del deliri d'una moderna Lady Frankenstein, una noia d'uns trenta anys que s'autoanomena la "dona-d'ombra-cansada", una malalta permanent, amb el cor trencat, que és detinguda per la policia acusada de nou assassinats. Reconstruïa el rostre del seu amant amb fragments d'altres cares

d'homes que abans havia seduït, assassinat i esquarterat. El nou rostre adobat, amb cada facció retallada i enganxada, havia acabat tenint una gran semblança amb el del seu misteriós amant, George G. L'home de les mil cares, reconegudes i reapropiades en el collage dels rostres dels altres homes que ella coneix, és una figura idolatrada, desapareguda després que un incendi li desfigurés el rostre i les mans.

Un cop detinguda a casa seva, la narradora és traslladada a un centre de salut mental amb la camisa de força posada. Víctima d'una veritable alteració del jo, la noia és

examinada per un psiquiatre. Un cop obert l'expedient de l'homicida, el metge, com un nou Oliver Sacks, es posa a estudiar el cas i aquest és el text que el lector es troba entre les mans.

Extensa i febrosa carta d'amor

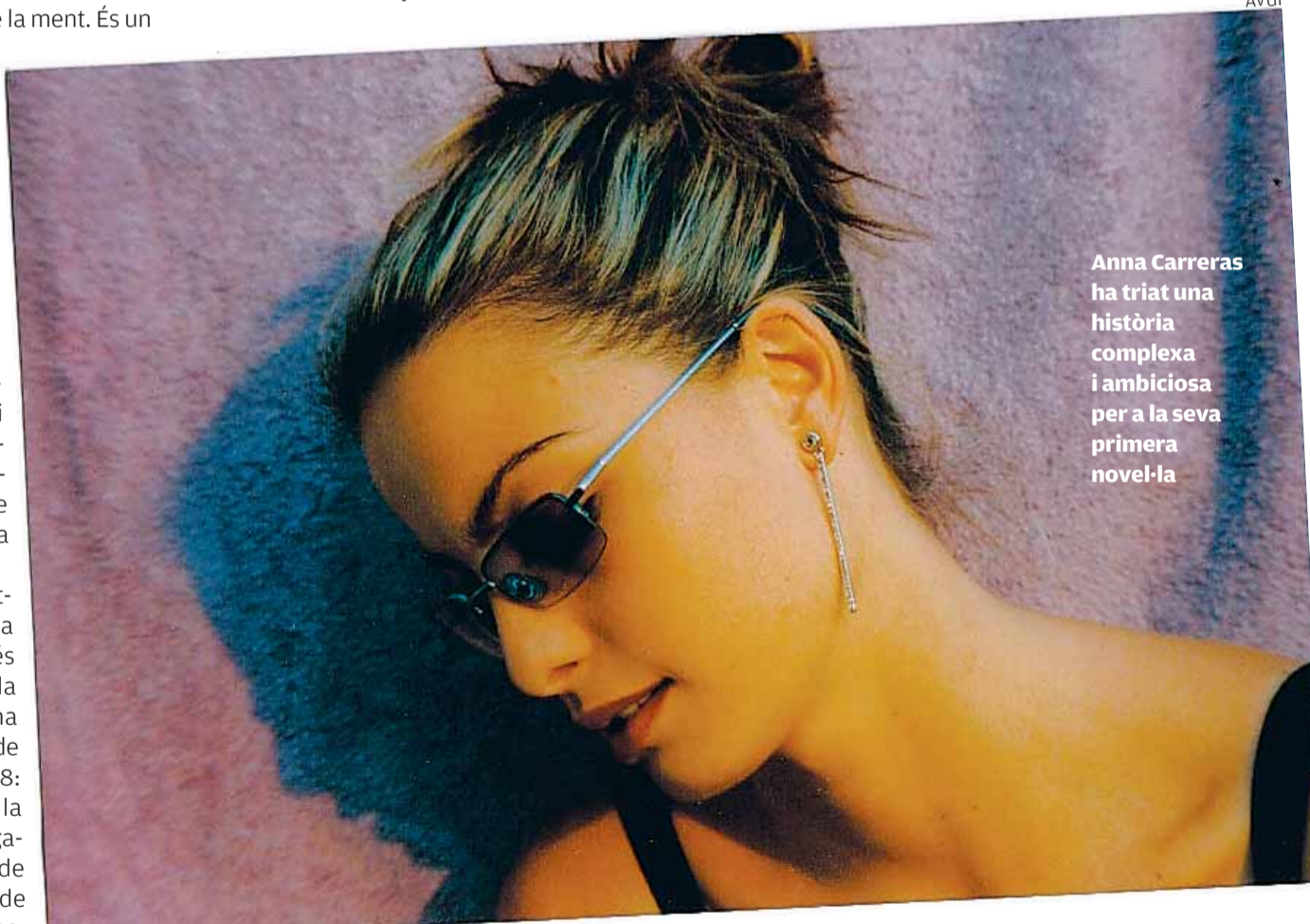
Entre els papers del dossier, sorgeix una extensa i febrosa carta d'amor-passió i una veritable exploració textual de nou casos de patologies: esquizofrènia, paranoia, angoixa, anorèxia, hipocondria, autisme, obsessió, bipolaritat i amnèsia. Cadascuna d'aquestes "malalties mentals

dríac, el paranoic del delta, l'esquizofrènic retrobat enmig d'una autopista, l'autista que compta les llambordes del terra, el mateix psiquiatre, són homes atractius, solitaris, amb ments que "llegeixen malament la vida", amb greus trastorns afectius i pèrdues evidents de contacte amb el món circumdant.

La solitud i la recerca de noves formes de comunicació amorosa són els nuclis d'un llibre que, fent seu el vers de Joan Vinyoli "Quan l'un a l'altre ens vam posar la camisa de foc", es converteix en un verita-

Camisa de foc
Anna Carreras
Empúries
Barcelona, 2007
Preu: 16 euros
Pàgines: 139

Anna Carreras ha triat una història complexa i ambiciosa per a la seva primera novel·la

■ La dolorosa baixada als inferns d'una moderna Lady Frankenstein protagonitza aquest llibre intens i torbador que porta el lector a una neguitosa exploració sobre el deliri i la recerca de noves formes de comunicació amorosa

La narradora passa de 'donna angelicata' a psicòpata en sèrie

germinatives de la societat actual" es correspon a un teorema matemàtic, amb una potència metafòrica de vegades superior a la d'un poema.

Cadascun d'aquests *desajustos bioquímics* també es correspon a unes tipologies masculines, amants alats i neuròtics en una progressió de més jove a més gran i amb qui ella conviu un any i mig consecutivament. La narradora juga hàbilment, presentant-se com una mena de *donna angelicata*, cànida i protectora, més o menys transvestida en una malèvola *femme fatale*, però acaba convertida en una psicòpata en sèrie. Tots ells, el tenor hipocon-

ble palimpsest, una altra de les grans metàfores de la modernitat. Els nombrosos jocs de paraules (més o menys aconseguits) i la necessària lectura intertextual li donen una gran força imaginativa, de prosa poètica. Els versos incrustats de Foix, un altre de Carles Riba ("El cor vol més, vol en excés"), un títol de Pedrolo ("successimultani"), la recreació de la prosa *Peix perseguit per un raïm*, de Salvador Dalí, en el text de l'amant hipocondríac, les frases de gran bellesa d'autoria desconeguda ("Crema el mar de tanta pluja i als arbres ja els broten les flames"), configuren una mena d'hipertext vital que el llibre d'Anna Carreras resumeix i exemplifica.*

1 2 3 4 5

Valoració
1 Dolent
2 Regular
3 Bo
4 Molt bo
5 Excel·lent